نقش زنان در مدیریت بحران های اجتماعی با تاکیید بربیانیه گام دوم انقلاب

نویسندگان:

زینب سبزی،زینب میرانی، فرزانه میرانی، زینب موالی[1]

استاد راهنما:

خدیجه حوری زاده[2]

نهمین دوره مسابقه پژوهشی گروه رشد(گروه منتظران مهدی عج)

چکیده

توجه به جامعه بزرگ زنان ایران اسلامی و نقش‌آفرینی ایشان در تحقق اهداف بیانیه گام دوم انقلاب حائز اهمیت است بیانیه گام دوم انقلاب بستر مناسبی برای شکوفایی زنان در عرصه های مختلف توانمندسازی، کارآفرینی، دانش و آگاهی ، علمی، فرهنگی و اجتماعی فراهم کرده و فرصتی طلایی برای نقش آفرینی زنان است و آنها را به عنوان نیروهای تمدن ساز و جامعه ساز به میدان عمل می کشاند، باتوجه به آسیب‌های اجتماعی که در جامعه وجود دارد و باتوجه به تاکیدهای رهبر انقلاب برای مباحث طلاق، بیکاری و ... به نظر می‌رسد که زنان در کاهش آسیب‌های اجتماعی نقش عمده‌ای دارند اما ما تا حدودی این نقش را نادیده گرفته‌ایم. طبیعتا اگر ما بخواهیم آسیب‌پذیری‌ها را کاهش دهیم باید ببینیم که زن در بستر خانواده و جامعه چه جایگاهی دارد، ما زنان تاب‌آوری در جنگ تحمیلی، زلزله و حتی کرونا داشتیم و دیدیم که زنان نقش عمده‌ای در تاب‌آوری در جامعه دارند. اما این مطلوب نیست بلکه زمانی شرایط مطلوب است که بتوان گفت زنانی داریم که بتوانند نقش‌آفرینی کنند و زن بتواند ارتباط منطقی بین خانواده و جامعه داشته باشد، زنان در بحران‌های اجتماعی مهم‌ترین نقش را ایفا می‌کنند. زن در شرایط بحرانی توانمندی بسیاری دارد به شرطی که در حوزه‌های تصمیم‌گیری هم حضور داشته باشند

ما در این مقاله برانیم تانقش زنان را در در مدیریت بحران های اجتماعی با تاکیید بربیانیه گام دوم انقلاب بیایم که آیا زنان می‌توانند آسیب‌های اجتماعی کاهش دهند؟ آیا تابه حال شاهد این اتفاق بوده‌ایم؟ زیرا در جامعه‌شناسی زن را به مثابه یک موضوع آسیب‌پذیر بررسی می‌کنیم نه به عنوان یک عضوی که می‌تواند روی آسیب اجتماعی اثرگذارد و نقش کاهنده داشته باشد

گذر واژه ها: زنان، بحران های اجتماعی، گام دوم انقلاب، جامعه

---

[1] طلاب حوزه علمیه حضرت زینب س پایه پنجم

[2] استاد حوزه علمیه

مقدمه

بیان مسئله

زن از دیر باز همپای نسل مرد مطرح بوده از خلقت آدم علیه السلام و هوا؛ همانطور که مرد در تولید و ادامه نسل بشر دخیل است به همان اندازه زن هم موثر و جایگاه برابری دارد و مکمل مرد است و علاوه بر آن زنان در تربیت انسان نقش انسان سازی دارند و در این مورد همپای انبیاء الهی موثر هستند و این زن است که با سلامت جسمی و روانی خود خانواده سالم و در پی آن جامعه سالم را تشکیل می‌دهد و هر چه پیش می‌رویم با پیشرفت تکنولوژی و علم وصنعت جایگاه زن به عنوان موجود ارزشمند دستخوش اختلافاتی از سوی مادیگرایان است و همچنان به عنوان یک کالا ونیروی کار ارزان و مبادله مورد بحث قرار گرفته است در این بین تنها دین مبین اسلام است که جایگاه و هویت از دست رفته زن را به او برگرداند با این اوصاف هنوز هم تمام ظرفیت های زن در عصر حاضر ناشناخته مانده است و مورد سوء استفاده ی مادیگران قرار گرفته است زن همانطور که می‌تواند عامل ترقی و پیشرفت خانواده و جامعه شود به همان اندازه می‌تواند باعث فروپاشی تزلزل خانواده و در راس آن جامعه شود،زن سر شار از محبت و عاطفه است و همین ویژگی بی نظیر معجزه می‌کند و انسان هر چقدر شرور و پر دردسر باشد این مادراست که با تمام وجود ورق را به ساحل آرامش برمی‌گرداند رابطه مادر با خانواده رابطه دلی و ناگسستنی است و این مادر است اگر بخواهد غیر ممکن ممکن می‌شود و همینطور ممکن را غیر ممکن.مادر چراغ و گرمای خانواده است ستون پایه واساس خانواده است با وجود مادر کمبودها و مشکلات رنگ می‌بازند و برعکس هم حتی با وجود امکانات و روزی فراوان کانون خانواده بدون وجود مادر سرد و بی روح است و جایگاه زن و اهمیت نقش مادر هنوز هم فرسنگ ها باقی است که شناخته شود.

ضرورت تحقیق

مسئله زن یکی از مسائل مهم و ضروری همه جوامعه بوده است؛بخصوص در جامعه اسلامی توجه ویژه به نقش زن در خانواده معطوف شده است واز دیر باز جایگاه وارزش زن مسئله ایی اختلافی و دیدگاه‌هایی مطرح شده است که در این بین دین مبین اسلام با دفاع از زن در عصر جاهلیت علنا به زن جایگاه و ارزش بخشید و با توجه به نقطه مقابل اسلام نگاه غرب به زن جایگاه پست و بی ارزشی است.هر جا زن تحقیر شد بحران و مشکلات اجتماعی سرباز کرد؛ باتوجه به نقش و اهمیت جایگاه زن سوالاتی که ذهن را درگیر و بالاجبار انسان را برآن می‌دارد که دنبال پاسخ آنها بود اول اینکه از دیدگاه رهبری به عنوان عالم دین و از بزرگان دین و دارای شخصیتی متاثر از أهل بیت علیهم السلام هست زن موفق را چگونه زنی میدانند دارای چه معیاری میدانند ؟ دوم اینکه راهکارها و بیان مسائل و معیارهای زنان طبق بیانات مقام معظم رهبری چه اندازه می‌تواند تاثیر گذار باشد و تاثیر پذیری آن بر مردم چگونه است؟ بنابرین در این خصوص که نقش زنان در مدیریت بحران های اجتماعی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب است را مورد بررسی قرار دادیم ؛چرا که مقام معظم رهبری (مدظله العالی)در بیاناتش که متاثر از فرامین اسلامی است و از آنجا که فرمودند: شخصیت والای زن هنوز آنطور که باید وشاید در جامعه ترسیم نشده است .ایشان وضعیت کنونی زنان مسلمان ایرانی را به رغم توسعه حضور اجتماعی،دارای حد متوسطی از پیشرفت می دانند و معتقدند زنان ایرانی هنوز در اول راه پیشرفت قرار دارند ، امروز گفتمان زنان گفتمانی غالب در سطح جوامع است واز آنجا که نیمی از هر جامعه را زنان تشکیل می دهند، مسائل مربوط به آنان حائز اهمیت است (جایگاه و نقش زن در جامعه اسلامی از دیدگاه رهبر انقلاب _زن در توسعه و سیاست _۲۵/۰۹/۱۳۹۴_ سامانه _اخبار و اعلانات) بنابراین مدیریت و ظرافت های منزل که هیچ مردی از پس انجام آن برنمی‌آید برعهده ی زنان است؛ پس هر

ظرافتی افراد خاص خود را می‌طلبد و علاوه بر استخراج سخنان گهر بار مقام معظم رهبری همچنین در پی دستیابی به روش و راهکارهای مناسب با سبک زندگی سالم در راستای نقش های مناسب زنان در ارتباط با خانواده وفراتر از آن در سطح اجتماع بحران ها را مهار و در جهت تحقق اهداف و آرمان های اسلام گام بر داشت ؛ چرا که در طول تاریخ صدر اسلام و بعد از آن در جنگ تحمیلی ۸سال دفاع مقدس شاهد نقش آفرینی زنان غیور و با عفت بوده ایم و فرزندانی را به اسلام هدیه کرده اند لازم است که قبل از رسیدگی به بحران اجتماعی به قبل تر از آن اشاره ایی داشته باشیم که زنان مانند دیگر افراد جامعه نیازها و خواسته‌هایی دارند که اگر به موقع رفع و برآورده شوند و زن از لحاظ روحی روانی و جسمی سالم باشد بهترین مدیر و مدبر و قادر و توانا در حلال مشکلات خواهد بود.

پیشینه تحقیق

مطالب و مباحثی که در کنار موضوع فوق مورد پژوهش قرار گرفته است طبق بیانات مقام معظم رهبری عبارتند از خبرگزاری گروه سیاسی فارس در مورد مروری بر بیانات رهبر انقلاب درباره نقش بی بدیل مادری و همسری زنان که رهبر معظم انقلاب همواره تاکید ویژه ای درباره نقش همسری و مادری بانوان در خانواده داشته اند. نقش زنان در جهاد تبیین، زینب اصغریان. خبرگزاری تسنیم در مورد جایگاه و نقش زن در جامعه اسلامی از دیدگاه رهبر انقلاب. شبکه تحلیلی نخبگان در مورد حق کرامت الهی زن از منظر مقام معظم رهبری که به مناسبت رونمایی از تقریظ معظم له برکتاب "مهاجر سرزمین آفتاب" زندگینامه خانم کو نیکو یامامورا مادر شهید ژاپنی تبار دفاع مقدس. در حال حاضر در خصوص موضوع نقش زنان درمدیریت بحرانهای اجتماعی باتاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب پژوهشی صورت نگرفته است.

زنان به دلیل نقش های چندگانه خود، انسان هایی مؤثر بر فرآیند تحول و پویایی در مدیریت بحران می باشند. آنان هم می توانند تأثیرگذار بر روند کلی حرکت در مدیریت بحران باشند و هم می توانند هدایتگر و تغییردهنده رفتارها و منش ها در مناطق آسیب دیده باشند

زنان غالبا می توانند به عنوان هدایتگران پرقدرت در موقعیت های بحرانی عمل نمایند. برای فراهم ساختن نقش هدایتگرانه زنان در مدیریت بحران، مشارکت آگاهانه آنان در این فرآیند بسیار حائز اهمیت است

مفهوم آگاهی آنها به این معنا است که زنان قبل از پذیرش این نقش، باید بینشی مثبت نسبت به آن داشته باشند. به هر حال زنان در موانع بحرانی می توانند در حوزه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ... نقش آفرینی نمایند و مهم ترین حوزه ای که در مدیریت بحران تحت تأثیر کار زن قرارمی گیرد حوزه تعلیم و تربیت است(مریم معین الاسلام، نقش زنان فرهیخته در مدیریت بحران،اسفند فشماره،شماره 144)

زن و آموزش

از میان مجموع افکاری که متفکران بر آن اتفاق نظر دارند ضرورت آموزش زن و تربیت آن است. اما آنها به یک روش تربیتی نسبت به زن اتفاق نظر ندارند. برخی از آن‌ها تنها بر آموزش زنان خانه دار که ازدواج کرده اند به خاطر عمل به آموزش در جهت احیاء خانواده و حفظ ارزش های آن تاکید دارند و برخی دیگر آموزش را محصور در دختران جوان می دانند و برای آموزش آمادگی بر تشکیل نظام خانواده محکم ولی ما می دانیم در قرآن و سنت های اسلامی هیچ تحریم و مانعی بر آموزش دختران نیامده است و

در سنت اسلامی به علم آموزش دختران و زنان تشویق شده است و آن را به صورت امری مهم و واجب بر هر مسلمان دانسته است و زنانی را در عهد پیامبر می یابم که شاعر بوده‌اند. (شراره؛1964: ص 239)

اینکه زنان مهم ترین نقش را در آموزش و پرورش فرزندان جامعه و نسل های آینده دارند، سخنی است که از فرط تکرار شاید بی اثر شده باشد. بر کسی پوشیده نیست که انسان ها اولین تأثیرات را از مادر می گیرند و آنچه او به ایشان می آموزد، ساختار اصلی شخصیت فردای آنها را می سازد طی 25 سال گذشته نیز بیان مطالب کلی و گاه کلیشه ای در خصوص نقش آموزشی زنان در خانواده بسیار رایج بوده، لیکن زنان ما نه به خاطر این مطالب و تعاریف مرتبط، بلکه با احساس و قدرت مادری و با پیروی از الگوهای دینی، ضامن پیروزی های بزرگی در عرصه های ایثار و شهادت، تلاش و فعالیت و پیشرفت های علمی و تخصصی فرزندان خود بوده اند که منافع آن تقدیم جامعه بزرگ ایران اسلامی شده است .بنابراین نیازمند نگاه و بیانی نو در این موضوع هستیم، تا از تکرار پرهیز کرده باشیم .پیشرفت و توسعه یافتگی، نیازمند نظام تربیتی است و یکایک افراد باید در فضایی علاقه مند به توسعه، تربیت شوند.

آموزش زنان به معنای آموزش جامعه است زنانی که از طریق آموزش توانمند می‌شوند می توانند به عنوان یک راهبرد فعالیت و شبکه اجتماعی مستحکمی را ایجاد کنند

زنانی که از طریق آموزش توانمند می‌شوند می توانند به عنوان یک راهبرد فعالیت و شبکه اجتماعی مستحکمی را ایجاد کنند

آموزش از لحاظ تربیت بشر و به اشتراک گذاشتن احساس مسئولیت و تربیت نسل آینده مهم است . کودکانی که مادران تحصیل کرده دارند احتمال بیشتری دارد که بیش از 5 سال عمر می‌کنند

آموزش با ابعاد مختلف توسعه پایدار ارتباط برقرار می‌کند و روش های تولید معرفت تاثیر می گذارد و به ما کمک می‌کند که به شهروند جهانی تبدیل شویمhttps://www.isna.ir/news

در پرتو آموزش است که انسان ها دگرگون می شوند و در قالب فرهنگ و فلسفه حیاتی که به آن معتقدند، استحکام روانی و شخصیتی و اجتماعی می یابند. یکی از شاخصه های توسعه در کشورهای مختلف، میزان حضور زنان و چگونگی ایفای نقش آنها در عرصه های گوناگون است. زنان عهده دار نقش های متعددی از جمله همسری و مادری هستند که می تواند در زمینه های گوناگون همچون فرهنگ، آموزش و پرورش، بهداشت، حفاظت از محیط زیست، کاهش میزان جمعیت، افزایش تولید و به دنبال آن بهبود وضعیت اقتصادی، دستاوردهای مثبت و سازنده ای بر جای گذاشته و در از بین بردن فقر و حل مشکلات اجتماعی بسیار مؤثر باشد.

بنابراین در دستیابی به توسعه پایدار باید وضعیت و امکانات زنان را در خانواده مورد توجه قرار داد و زمینه های بهبود جایگاه آنها را فراهم کرد؛ زیرا هنوز هم به رغم اهمیت و تأثیر بسزای نقش زنان در توسعه انسانی، آنها نتوانسته اند تمام حقوق خود را به دست آورده و از امکانات لازم برخوردار شوند، چنان که زنان اکنون، دربسیاری نقاط جهان از تبعیضات فراوان رنج می برند و بازتاب تبعیضات در حل نشدن مسائل اجتماعی نمود یافته است .در این میان تحقیقات نشان می دهد آموزش زنان، بخشی از راه حل برطرف کردن مشکلات اصلی جامعه از جمله فقر، بیکاری و فساد اجتماعی است .با استفاده از این گفته ها بهتر می توان دریافت که نقش آموزشی زنان دربحران های جامعه خانواده با توجه به نیازمندی های جوامع امروزی تا چه حد بنیادی و اصیل است.
(جلیل دارا،الهه صادقی ،نقش اجتماعی زنان دربیانیه ی گام دوم انقلاب اسلامی؛ بررسی دیدگاه آیت الله خامنه ای ، بهمن 1400 شماره41)

امروز دیگر نمی توان بسنده کرد که مادران فقط خوب راه رفتن، باادب سخن گفتن و نظافت درست را به فرزندان شان بیاموزند. تأکید بر تنوع و تعدد مسائل و موضوعات نشان می دهد که نقش آموزشی زنان در خانواده بسیار عمیق تر از باوری است که در عموم موارد به آن اشاره می شود. به علاوه این رسالت همواره رو به گسترش است و با پدید آمدن مسائل جدید، نقش آموزشی پرمسئولیت تری عهده مادران گذاشته می شود .

در این حال بدیهی است که تداوم موفقیت این نقش بستگی کامل با آموزش زنان و مادران پیدا می کند. اگر زنان ما از آگاهی های لازم در مسائل فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی برخوردار نباشند، قادر به ادای درست نقش آموزشی خود نخواهند بود. از سوی دیگر، رفتاری که جامعه با زنان و مادران دارد و میزان دستیابی آنها به کرامت و جایگاه انسانی، تأثیر مستقیم بر نسل های آینده خواهد داشت.

.خواهد داشت مادری که به لحاظ حقوقی احساس امنیت در خانواده نمی کند، ناخودآگاه بر فرزند نوعی بی اعتمادی به جامعه و حاکمیت راآموزش می دهد؛ بنابراین زنان برای نقش آفرینی بهتر در مراحل مختلف زندگی خانوادگی نیازمند اطلاعات و آگاهی و نیز احساس امنیت حقوقی هستند(همان).

تحقق این پدیده، سبب ایجاد توانمندی برای به کارگیری اطلاعات، تقویت تفکر و دخالت در تصمیم گیری های مهم و سرنوشت ساز برای نسل های آینده می شود .همچنین برخی صاحب نظران معتقدند نوسازی و توسعه، دستاوردهای نامتعادلی برای مردان و زنان در کشورهای در حال توسعه به همراه داشته است، به طوری که مردان، بهره مندان، و زنان، قربانیان این فرآیند بوده اند . توانمندسازی زنان و مشارکت آنها در توسعه نیازمند پیشرفت فرهنگی آنان است. پیشرفت این قشر نیز موجب پیشرفت خانواده به عنوان هسته اصلی جامعه می شود. توسعه به معنای تغییر کشور بر اساس تصویری آرمانی با تأکید بر مسائل انسانی و اقتصادی است که تحقق آن نیازمند شیوه ها و اصول مشخصی است. البته در جامعه ما توجه به آموزش های دینی و ایجاد باورهای عمیق اعتقادی را می بایست در این اصول مشخص، لحاظ کرد، زیرا اعتقادات و باورهای دینی برای ما زیربنای پیشرفت فرهنگی و نیز دستیابی به حقوق انسانی و محور بومی شدن شیوه ها و قواعد توسعه در کشور است

زنان باید خواهان رشد باشند و لازم است جامعه جهانی بپذیرد که خداوند انسان ها را زن یا مرد آفریده و صرفه نظر از جنسیت به آنان توانمندی هایی داده است. در این شرایط باید به توسعه پایدار بیاندیشیم. توسعه پایدار کمک می‌کند که زنان توانایی های خود را نه تنها در صنایع خشن بلکه در صنایع دیگر مانند صنایع سازگار با محیط زیست نشان دهندhttps://www.isna.ir/news

بی تردید تکیه بر باورهای اصیل دینی در کنار حذف عقاید و برداشت های افراطی و تفریطی و گسترش آنها سبب تقویت نگرش های مثبت در جامعه زنان و مادران و در نتیجه بهسازی نسل های آینده می شود .بنا بر گفته ها و تعاریف بالا باید گفت: زنان ما، در ایفای نقش آموزشی خود در خانواده طی 25 سال گذشته، تلاش لازم را داشته و بر این رسالت آگاه بوده اند. آنها هر جا به آموزش های لازم در انجام این رسالت دسترسی داشته اند، موفق بوده اما آنجا که اطلاعات یا شرایط لازم از مادران دریغ شده، جامعه گرفتار آفت و صدمه شده است.

چنانکه با افزایش سوادآموزی یا رشد و گسترش تحصیلات عالی امروزه شاهد جامعه ای باسوادتر به ویژه در سطح دختران و بانوان هستیم. همچنین با امکان مشارکت سیاسی زنان و آموزش های غیر مستقیم در این زمینه به آنان، در حال حاضر از جامعه ای با رشد بالای سیاسی برخورداریم و جوانان ما نسبت به جوانان اغلب کشورها دارای آگاهی های سیاسی بیشتری هستند .در عین

زن حافظ خانواده است، زن مسلمان رکن اساسی و محور اصلی عواطف خانوادگی است، بالاترین حق را در مقیاس خانواده دارا است و همچنین سهم بیشتری نیز در ایجاد نسل داشته و همه این‌ها نشان از جایگاه رفیع زن در خانه و اجتماع دارد. ازآنجاکه زن به‌عنوان مادر، همسر و در قالب کلی «مدیر خانواده» نقش اساسی در تعلیم، تربیت و پرورش نسل‌های آینده جوامع دارد، و از طرفی شاهد فعالیت‌های بی‌دریغ و مؤثر سرنوشت‌ساز زنان در عرصه اجتماع در قالب عضوی از اعضاء جامعه در طول تاریخ هستیم که در ایجاد و حفاظت از انقلاب‌ها تأثیر ژرفی در مسیر جوامع داشته است و به‌ویژه در مسیر تاریخی اسلام به نقش اساسی زن در ترویج توسعه و دفاع از اسلام ناب محمد (ص) برخورد می‌کنیمhttps://sccr.ir/News

اسلام هرگز مخالف آزادی های معقول و منطقی نیست. جمهوری اسلامی ایران همه ابواب علم و دانش را به روی زنان گشود و اسلام نه تنها در این مورد منعی ندارد، بلکه پیشگام و پیشران معرفت اندوزی و کنش گری جامع زن استnews.miu.ac.i

زن انقلابی

هر چقدر که تاریخ را مردانه نوشته باشند، باز هم نمی‌توان نقش ارزنده ای زنان در طول تاریخ انقلاب اسلامی که همواره دوشادوش مردان ایستاده و برای به ثمر رسیدن این انقلاب تلاش کرده‌اند، نادیده گرفت

دیدگاه متعالی اسلام در زمینه حضور اجتماعی زنان در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، علمی با ظهور و بروز انقلاب اسلامی تبلور پیدا کرد

از همان خرداد ۱۳۴۲ امام خمینی (ره) حرکت را آغاز کردند از تربیت سربازان خود در گهواره توسط، زنان انقلابی خبر دادند و تکیه بر سربازان آینده در دامان این مادران دانستند و تربیت نسل انقلابی که برعهده زنان است irna.ir/news/84637780

بی شک نقش بی بدیل و موثر زنان در دوران انقلاب اسلامی و هست سال دفاع مقدس امری انکارناپذیر و سرشار از ایثارگری آگاهانه است، زنان در جریان نهضت امام راحل با عنوان پیرو ولایت، در نقش مادر و همسر به پیروزی انقلاب کمک کردند(همان)

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نقش و سهم بانوان در نظام اسلامی را ممتاز و بی بدیل دانستند و خاطرنشان کردند: نقش بانوان در دوران مبارزه، پیروزی انقلاب اسلامی، پس از انقلاب به ویژه دوره بسیار سخت دفاع مقدس و در عرصه‌های گوناگون، نقشی مؤثر، ممتاز و بی جایگزین است که با هیچ معیاری قابل اندازه‌گیری نیست (جلیل دارا، الهه صادقی،نقش اجتماعی زنان دربیانیه ی گام دوم انقلاب اسلامی؛ بررسی دیدگاه آیت الله خامنه ای)

حضرت امام(ره) در هر شرایطی که با بانوان ملاقاتی داشت و یا در مورد آنها سخن می گفتند، زیباترین و شیواترین کلمات را برای آنها به کار می برد. ایشان شایسته ترین احترامات را در شأن مقام زن دانسته و در هر موقعیتی آن را یادآور می شدند؛ بخصوص زنان ایران را که در جریان پیروزی انقلاب اسلامی، در برنامه های سازندگی پس از پیروزی و در دوران دفاع مقدس نقش فعالی داشتند، به نیکوترین وجه می ستایند و برای آنها احترام فوق العاده قائل است(مقاله نقش زنان در دفاع از مملکت و انقلاب اسلامی از دیدگاه و سیرهٔ عملی حضرت امام خمینی(ره) دکتر فضل الله صلواتی)

همچنین زنان مسلمان و انقلابی که با جهاد در راه خدا, سلطنت 2500 ساله طاغوت را سرنگون کردند و تاریخ را دگرگون ساختند از منظر حضرت امام خمینی دارای این خصایل ارزنده بودند :ویژگی های زنان انقلابی ؛ شیردل و شجاع »ما همگی مرهون شجاعتهای شما زنان شیردل هستیم.».(صحیفه نور , ج5, ص153)

با بررسی تاریخ از دوران مشروطه، جنبش تنباکو انقلاب اسلامی ایران، دوران دفاع مقدس همواره نقش اساسی ایفا کرده‌اند و چند سالی است که با حضور مردان ایران اسلامی در جبهه مقاومت شاهد نقش زنان در عرصه‌های سیاسی و جهانی هستیم که زنان جامعه اسلامی ایران هوشمند و توانا به‌عنوان الگویی برای سایر زنان مسلمان جهان قرار گرفته و در این برهه حساس و مقطع تاریخی همانند گذشته دشمن را خلع سلاح کرده و چه زیبا همچون مادر «وهب» فرزندانشان را تقدیم راه حقیقت و اسلام کرده و صبر و استقامت می‌کنند و حتی وقتی دشمن به‌قصد باج خواهی و تحریک احساسات مادران و همسران برای تحویل پیکر پاک شهدا نشانه می رود (واکاوی نقش اجتماعی زن از منظر ایت الله خامنه ای، فصلنامه نظریه های اجتماعی متفکران مسلمان، بهار و تابستان 1393)

مادران شجاع فرزندان اسلام خاطره جانبازی و رشادت زنان قهرمان را در طول تاریخ زنده کردند. در چه تاریخی اینچنین زنانی را سراغ دارید, در چه کشوری؟).

مظهر حجب و عفاف زنان انقلابی کسانی بودند که باحجابی کوبنده و عفتی زیبنده وارد صحنه مبارزه شدند و همین برای دشمنان انقلاب اسلامی بیش از هر چیز شکننده و کوبنده بود »همینها که مظهر عفاف هستند, در نهضت پیشقدم بودند

مظهر خلوص زنان مسلمان در انقلاب اسلامی پیش از مردان اخلاص داشتند. از این رو ارزش اعمال آنان نیز بیشتر بود خواهرهای ما که در عصر نهضت شرکت داشتند ارزش اعمال آنان بیشتر بود از ارزش اعمال مردها. آنها از پرده های عفاف بیرون آمدند و با پرده عفاف با مردان همصدا شدند و پیروزی را تحصیل کردند و حالا هم با قصد خالص آنچه که در ایام عمر تهیه کردند, برای مستمندان دادند. این ارزش دارد, متمکنین اگر میلیونها بدهند, به قدر ارزش این نیست.» 4. همان از طبقات محروم و جنوب شهرها زنان انقلابی از طبقات محروم و مستضعف و به اصطلاح جنوب شهری بودند» :این زنهایی اطراف شهر قم و زنهای جنوب تهران و زنهای جنوب همه شهرستانها (جنوب به معنای اینکه شما (غرب زده ها) می گویید اینها از طبقه پایین هستند) اینها حقوق بشر را می دانند و عمل می کنند ... شماها چه کرده اید؟»(5 همان, ص283)

»همین زنهای محترم و مردهای عزیز محترم بودند که از طبقه محروم در آن رژیم بودند, اینها بودند که توانستند این قدرت شیطانی را بشکنند و این سد را خرد کنند و اینها هستند که از این به بعد باز تکلیف دارند.»

تربیت شده اسلام آنها که قیام کرده اند , همین زنهای محجوبه جنوب شهر قم و سایر بلاد اسلامی بودند. آنها که به تربیت آریامهری تربیت شدند؛ابدا در این امور دخالت نداشتند. آنها تربیتهای فاسد شده بودند از تربیتهای اسلامی آنها را دور نگه داشتند. اینهایی که تربیت اسلامی داشته اند, خون دادند, کشته دادند, به خیابانها ریختند نهضت را پیروز کردند.» (جلیل دارا، الهه صادقی،نقش اجتماعی زنان دربیانیه ی گام دوم انقلاب اسلامی؛ بررسی دیدگاه آیت الله خامنه ای ص186)

پیغمبر اکرم زن ها را در جنگ ها شرکت می داد، ولی آنها کاری که بیشتر متناسب با زنها بود انجام می دادند در برخی مواقع شدت زن ها هم شمشیر برمی داشتند، چنان که در جهاد اسلامی اگر موقع دفاع بشود، زن و مرد و کوچک و بزرگ همه باید شرکت کنند و شرکت می کنند ولی رسول اکرم حتی الامکان زن ها را به کارهای متناسب با خودشان مثل پانسمان کردن می گماشت)نُسَیبه) جرّاح زنی است که در جنگ احد شرکت کرد و در جنگ ها زیاد شرکت می کرد. یکی از کارهای او جرّاحی بود به این معنی که زخم ها را پانسمان می کرداو و زن های دیگری وسایل پانسمان را با خود به میدان جنگ می بردند و مجروحان را پانسمان می کردند که این خودهمکاری است، و احیاناً اتفاق می افتاد که همین نسیبه خودش می جنگید در جنگ احد خیلی جنگید و خودش جزو مجروحان شد ضربتی روی شانه اش فرود آمد. به قدری این ضربه سنگین و هولناک بود که بعد از اینکه معالجه شد، گودی ای روی شانه اش باقی ماند و بعد که پیرزن شده بود دخترهایی که آن دوره را درک نکرده بودند، می آمدند از

او توضیح می خواستند که بگو چطور شد روی شانه تو این طور شد؟ و او هم با طول و تفصیل رابریشان نقل می کرد(نقش زنان در انقلاب اسلامی از دیدگاه شهید مطهری نویسنده: محمود سوری)

در پیروزی انقلاب اسلامی بانوان دوشادوش مردان و با حضور تاثیرگذار خود در تمام صحنه ها نقش آفرین بودند در حقیقت این بانوان بودند که با تشویق فرزندان و همسران خود صحنه جهاد را معنا بخشیدند و با تقدیم فرزندان خود در مسیر اهداف متعالی انقلاب اسلامی نقش مادر ی و همسری خود را به کمال رساندند

انقلاب اسلامی چون بر پایه دین مبین اسلام شکل گرفت و از آنجا که زنان در دین اسلام جایگاه برابر با مردان دارند و هیچ امتیاز جنسیتی مردان بر زنان وجود ندارد، لذا هر بانوی انقلابی با قرار گرفتن در سایه پرچم انقلاب اسلامی با درخشش و پیشرفت انقلاب اسلامی درخشید و به جایگاه شایسته بانوی تراز انقلاب دست یافت.

نتیجه گیری:

اکنون که به تعبیر مقام معظم رهبری در دومین مرحله خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی هستیم، توجه به جامعه بزرگ زنان ایران اسلامی و نقش‌آفرینی ایشان در تحقق اهداف بیانیه گام دوم انقلاب حائز اهمیت است

بیانیه گام دوم انقلاب بستر مناسبی برای شکوفایی زنان در عرصه های مختلف توانمندسازی، کارآفرینی، دانش و آگاهی ، علمی، فرهنگی و اجتماعی فراهم کرده و فرصتی طلایی برای نقش آفرینی زنان است و آنها را به عنوان نیروهای تمدن ساز و جامعه ساز به میدان عمل می کشاند،امروز آمار قهرمانی های ورزشی ما در حوزه بانوان و توسعه رشته های ورزشی نمایانگر این مهم است و داوران بین المللی ما در ورزش، تعداد دانشمندان زنان در عرصه های مختلف علوم پزشکی، پایه و انسانی و رشته های مختلف مهارتی و تکنولوژی های مختلف گویایی فعالیت اجتماعی زنان است.زنان آینده سازان جامعه‌اند بنابراین نتیجه‌ی هر رفتار و تصمیم آنها به جامعه برمی‌گردد

ورودزنان‌به‌عرصه‌های‌فراتراز محدوده‌ی‌خانواده؛یعنی‌نقش‌اجتماعی‌ومسئولیت‌پذیری‌درجامعه‌یکی‌ازحقوق‌آنان‌است

امروز ما از کشورهای غربی، جهان بینی غربی را باید طلب کنیم که غرب بیاید و بگوید در قبال زنان چه اقداماتی را انجام داده است جز، اینکه در حوزه زنان و فمینیسم استفاده ابزاری که از زنان می شود و شاهد افول ارزشهای اخلاقی و انسانی هستیم و مافیای سقت جنین و استفاده ناهنجار از بانوان و تنزل آنها حتی مسایل غیر انسانی نشان دهنده افول جهان بینی های دنیا غرب است، در گام دوم انقلاب باید به سبک زندگی ایرانی- اسلامی و نقش زنان در این عرصه پرداخت تا با ترویج ارزش های دینی و انقلابی، نگرش زنان و جامعه را نسبت به این سبک زندگی آشنا سازیم. رسالت اصلی ما تبیین نقش مهم زنان و مادران در عرصه‌های مختلف و فراهم سازی حضور و مشارکت قشر عظیم زنان کشور در مقدرات نظام اسلامی و تربیت نسلی آگاه در دهه پنجم انقلاب است

زنان با توجه به خصوصیات اخلاقی و جایگاهی که در خانواده دارند می‌توانند در تأمین آرامش اعضای خانواده، پرورش نسل جدید و تربیت فرزندان صالح و سالم و به تبع جامعه‌ای سالم اثرگذار بوده و ایفای نقش کنند .نهاد خانواده وابسته به وجود زن است که اگر نباشد به تعبیر رهبری جامعه به سمت فروپاشی خواهد رفت .رسیدن به گام دوم انقلاب،تحقق تمدن اسلامی و تعمیم آن به جوامع دیگر تأکید بیشتر بر حضور زنان است یکی از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی هویت‌بخشی به زنان است در انقلاب اسلامی جایگاه ویژه برای زنان در نظر گرفته شده‌است و در تمام عرصه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، ورزشی زنان می‌توانند حضور داشته باشند و جامعه را برای تشکیل حکومت اسلامی و تمدن اسلامی آماده نمایند .در جامعه‌ی امروز زنان

به‌عنوان ارکان اصلی خانواده و جامعه نقش مهمی در توسعه و پیشرفت جامعه دارند این نقش‌آفرینی در همه محورهای گام دوم انقلاب باید وسیع‌تر و عمیق ترباشد.

منابع:

1- خامنه‌ای، سیدعلی (۳۰/۰۱/۱۳۹۳)،**بیانات در جمعی از بانوان برگزیده**، تهران:دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای خامنه‌ای، 2-سیدعلی (۲۵/۰۹/۱۳۷۱)، **بیانات به مناسبت میلاد فرخنده حضرت زهرا و روز زن**،تهران: دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای 3-خامنه‌ای، سید علی (۰۱/۰۳/۱۳۹۰)، **بیانات در دیدار جمعی از بانوان نخبه، تهران**: دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای

4-خامنه‌ای، سیدعلی (۰۵/۰۵/۱۳۸۴)، **بیانات در دیدار با جمعی از مداحان اهل‌بیت(ع)،تهران**: دفتر نشر و حفظ آثار آیت‌الله خامنه‌ای 5-خادمی، عاطفه (۱۳۹۸)،**مدل مفهومی زن در گفتمان انقلاب اسلامی**، منظومه فکری آیت‌الله خامنه‌ای، زن در توسعه و سیاست،۲۶۵_۲۷

6- بیانیه‌ی گام دوم انقلاب(۱۳۹۷)، **ماهنامه پیام زن**، شماره ۲۵۱، بیانات مقام معظم رهبری در سومین نشست

7- سوری، محمود،**اندیشه‌های راهبردی با موضوع زن و خانواده** ، نقش زنان در انقلاب اسلامی از دیدگاه شهید مطهری

8- صلواتی، فضل‌الله، **نقش زنان در دفاع از مملکت و انقلاب اسلامی از دیدگاه و سیره عملی حضرت امام‌خمینی ره**

9-دارا، جلیل،صادقی، الهه، **نقش اجتماعی زنان در بیانیه‌ی گام دوم انقلاب اسلامی دیدگاه آیت‌الله خامنه ای** ، بهمن 1400 شماره41

10- شراره،عبدالطیف(۱۹۶۴)،**خلیل ،مطران، دارسه تحلیلیه**، دار صادر، بیروت_ لبنان: چاپ اول غمخوار، علیرضا،

11- خمینی، روح‌الله، **نقش زنان در آموزش کشور، آمارها و تحلیل‌ها** ،اسفند ۱۳۸۳، پیام زن، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم پندها

12- ،خمینی، روح الله،**صحیفه نور**،1379،چاپ دوم

13- لولا آور، منصوره، **حکمت‌ها، کلمات قصار امام‌خمینی ره** (۱۳۹۴)،

14- محمدی، مقداد،**واکاوی نقش اجتماعی زنان از منظر آیت‌الله خامنه‌ای، نظریه‌های اجتماعی، متفکران مسلمان**، ۹ _۲۸ (۱۳۸۵)، 15- معین الاسلام، مریم،**اشتغال زنان و نقش آنان در توسعه کشور ، نقش زنان فرهیخته در مدیریت بحران**، اسفند، شماره ۱۴۴

15-استفاده از سایت های:

news.miu.ac.i

https://sccr.ir/News

irna.ir/news/84637780

https://www.isna.ir/news